GESPROKEN WOORD GELDT Embargo tot moment van uitspreken

Speech Diederik Samsom congres Partij van de Arbeid Utrecht 30 juni 2012

Partijgenoten,

Duizenden containers, ik stond er middenin. In alle kleuren, met opschriften in alle talen, die in al hun variatie en schijnbare chaos, wachten om met militaire precisie naar hun plek van bestemming te komen. Met die containers verdienen bijna 100.000 Nederlanders dagelijks hun boterham. In de haven van Rotterdam. De grootse haven van Europa en een van de meest innovatieve en duurzame havens ter wereld.

Ik sprak daar gisteren tussen die containers met de mensen die er werken. Met mensen die meebouwen aan de tweede Maasvlakte. Beretrots op hun werk. Maar ongerust over de toekomst. Is er voor hen nog een baan als dit werk straks af is? Of de mannen in het loodswezen, fantastisch werk, maar weg als de schepen wegblijven.

Praat met de mensen van de Tweede Maasvlakte, de loodsen en alle andere werknemers in de haven van Rotterdam en je weet het: mensen hebben niks aan politici die hen dagelijks voorrekenen hoe hoog de staatsschuld is. Maar die niets doen om hun baan voor de toekomst te behouden.

Zij verwachten iets anders van de politiek. Zij verwachten dat wij er voor hen zijn, juist als het lastig wordt. Dat wij de keuzes maken die ervoor zorgen dat zij ook morgen nog hun brood kunnen verdienen. Zij verwachten strijdbaarheid, bijvoorbeeld tegen oprukkende financiële markten, tegen roekeloze bankiers, die onze welvaart op het spel zetten. Zij verwachten dat we de moed hebben om te doen wat nodig is om de Eurocrisis op te lossen. En ze kijken daarvoor naar de Partij van de Arbeid.

En terecht. Wij zijn de partij van wie mensen mogen verwachten dat we er voor ze staan. Dat we strijden voor hun baan, hun toekomst. En die verwachting, moeten wij waarmaken. En, beste mensen, die verwachting gaan we waarmaken

Partijgenoten,

Groei. En Banen. Dat is waar de komende verkiezingen in essentie over gaan. Nederland is weggezakt in een recessie. En we moeten de weg omhoog weer vinden.

In de afgelopen weken heb ik vele bedrijven bezocht en gezien hoeveel potentie we daarvoor gelukkig nog hebben. Neem VDL. Het familiebedrijf van Wim van der Leegte. Allesmaker in Eindhoven en daarbuiten.

Bij VDL laat Wim van der Leegte zien dat de combinatie van ondernemersinstinct en zorg voor werknemers een bedrijf kan laten groeien. Hij verplaatst geen productie naar lage lonen landen, hij koestert zijn werknemers. Hij overleefde de crisis van 2008 onder meer door de snelle inzet van onze deeltijd WW. Hij liet zijn oog vallen op Nedcar en ging niet als een hedgefund door de boekhouding, om te zien of er zoveel mogelijk winst te halen valt, maar deze ondernemer - die gelooft in Nederlandse maakindustrie - liep door de fabriekshallen, sprak met de werknemers. Zo beoordeel je of je een goeie fabriek hebt. En laten we hopen dat hij erin zal slagen om de beste autobouwers van Europa, de mannen en vrouwen van NedCar in Bom, een doorstart te geven. Goed voor Limburg, goed voor Nederland, goed voor groei en banen.

Of neem Rijk Zwaan, groenteveredelingsbedrijf in Het Westland. Het bedrijf doet het goed. Niet door voor de hoogste winst te gaan, maar door zijn werknemers te koesteren. Bij Rijk Zwaan vind je geen onzekere flexcontracten, geen schimmige payroll constructies, elke werknemer krijgt een vast contract. Meteen. Directeur Ben Tax is loyaal aan zijn mensen, zijn mensen zijn loyaal aan hem. Ze zijn stuk voor stuk bereid om alles te geven voor het bedrijf. Een bedrijf als Rijk Zwaan heeft geen flitsontslag nodig waarmee werknemers zomaar de laan uit kuimen vliegen. Nederland heeft geen flitsontslag nodig. Nederland heeft meer Ben Taxen nodig.

Ook op andere plekken laat Nederland zien hoe het wel kan. Op het Bio Science Park Leiden wordt op een paar vierkante kilometer, ingeklemd tussen het spoor en A44, door ondernemers, de universiteit, het HBO, het MBO, en de lokale overheid intensief samengewerkt. Samen op zoek naar dat ene baanbrekende medicijn of die ene allesbepalende techniek halen bedrijven het beste uit zichzelf en uit elkaar. Op het Bio Science Park geldt niet de wet van de sterkste, maar de wet van samen sterker. Met betrokken bestuurders zoals onze burgemeester Henri Lenferink die gelooft in een overheid die een verschil kan maken bij het laten bloeien van een regio. En met succes. Het is die samenwerking die Nederland sterker en socialer maakt.

De haven van Rotterdam, VDL, Rijk Zwaan en het Bio Science Park. Zij bewijzen dat de crisis geen natuurwet is. Dat je je niet hoeft neer te leggen bij de grillen van de markt, dat je je niet hoeft blind te staren op korte termijn, dat weggooiwerknemers niet de norm zijn. Zij laten zien dat je met investeren op lange termijn, met goed werkgeverschap, met innovatie, met samenwerken en met een overheid die zich actief opstelt, sterker uit de crisis komt.

En ....ze vinden in de PvdA een bondgenoot: wij zijn de partij die in haar beginselprogramma heeft staan dat politiek ertoe doet. Wij zijn de partij die vindt dat een overheid niet machteloos mag toekijken. Wij zijn de partij die de wereld niet accepteert zoals die is, maar haar wil veranderen zoals wij wensen dat’ie wordt.

En dus willen wij er alles aan doen om te zorgen dat Nederland weer gaat groeien. Dat er banen bijkomen. Dat betekent dat we investeringen aanjagen. Het betekent dat we de hyperflexibiliteit op de arbeidsmarkt tegengaan. Dat we actief een trots industriebeleid gaan voeren. Dat we gaan investeren in onderwijs, de motor van de toekomst. Het betekent ook dat we afscheid nemen van oneerlijke en onverstandige maatregelen zoals een BTW verhoging of een forensentax. Omdat we zien dat een BTW verhoging nu de middenstand de nek omdraait en dat een forensentax als straf op iedere ochtend naar je werk gaan, juist nu de economie schade berokkent. Dat is het laatste wat Nederland nodig heeft. Nederland heeft groei nodig. Mensen hebben banen nodig. Kinderen hebben onderwijs nodig. Ouderen goede zorg. Dat is wat Nederland nodig heeft en dat is waar u en ik iedere dag voor gaan strijden!

Beste mensen,

Nederland heeft nu de kans om sterker en socialer te worden. Na 2 jaar tijdverlies onder dit Kabinet.

En niet alleen tijdverlies. Er ging veel meer verloren in de afgelopen 2 jaar.

Want stelt u zichzelf eens de simpele vraag. Is ons land er beter op geworden in de afgelopen twee jaar?

Zijn wij een sterker, socialer en prettiger land na twee jaar Rutte, Verhagen, Wilders?

Twee jaar waarin Nederland wegzakte in een recessie, terwijl landen om ons heen bleven groeien. Waarin de woningmarkt muurvast kwam te zitten. Het vertrouwen van mensen in de economie tot een dieptepunt daalde en tienduizenden mensen hun baan verloren.

Twee jaar waarin publieke voorzieningen - goed onderwijs, een veilige straat, betaalbare zorg - werden uitgehold en de geluksmachines van onze samenleving, de onderwijzer, de agent, de verpleger, in de kou kwamen te staan.

En twee jaar waarin - gedoogd door VVD en CDA - met rancuneus revanchisme de verschillen tussen groepen mensen werden vergroot, allochtoon versus autochtoon, Pool versus Nederlander, hier geboren versus de immigrant. VVD en vooral CDA weten niet hoe snel ze de schandvlek van regeren met de PVV van zich af moeten wassen, maar ze kunnen niet wegduiken voor wat er kapot is gemaakt. De brug tussen bevolkingsgroepen is weggeslagen. Dat heeft velen geraakt. Mij ooL En ik zeg hier tegen die inwoners van Nederland die zich de afgelopen tijd wel eens afvroegen of dit nog wel hun land is; ja dit is uw land, dit is ons land. Samen gaan we die bruggen herstellen.

Partijgenoten, na twee jaar is er veel te herstellen.

Maar wij zijn er klaar voor.

Met een prachtige kandidatenlijst, een ijzersterk programma, een tot op het bot gemotiveerde partij en duizenden geweldige vrijwilligers, gaan we Nederland laten zien dat het ook anders kan.

We zullen Nederland laten zien dat je met verstandig begrotingsbeleid de schatkist op orde kunt krijgen en ruimte houdt om de economie te laten groeien, banen te behouden en zo Nederland sterker te maken.

We zullen laten zien dat je de zorg kunt versterken zonder dat het extra geld kost. Als je ervoor zorgt dat ziekenhuizen met elkaar gaan samenwerken, in plaats van met elkaar concurreren. Als je specialisten niet meer per verrichting betaalt, maar gewoon een goed loon voor goed werk geeft. Als je zorg dichterbij mensen organiseert en een einde maakt aan de doorgeschoten marktwerking.

Wij zullen laten zien dat je de woningmarkt weer uit het slop kunt halen. Dat er weer huizen gekocht, verkocht, gebouwd en verbouwd kunnen worden. Omdat we de hypotheekrenteaftrek terugbrengen tot wat ie ooit was: een stimulans voor huizenbezit en geen subsidie op rijkdom.

We zullen Nederland laten zien dat je de pijn van de crisis eerlijk kunt verdelen. Door van degenen met de hoogste inkomens, de hoogste vermogens en de duurste huizen iets extra's te vragen en de mensen met een smalle beurs zoveel mogelijk te ontzien. Door premies en eigen risico in de zorg inkomensafhankelijk te maken.

Dames en heren, met onze kandidaten, met ons programma zullen we Nederland laten zien wat we in huis hebben.

De PvdA zal Nederland laten zien dat er een alternatief is. De keuze is helder.

Wordt Nederland na 12 september het land dat zich achter de dijken verschuilt, of laten we onze kinderen met trots een open samenleving na?

Wordt Nederland gereduceerd tot een verzameling individuen, of een land waarin we elkaar samen sterker maken?

Wordt Nederland het land van Rutte waarin mensen vergeefs dromen over werk? Nee, de PvdA kiest voor een land waarin mensen werk kunnen maken van hun droom.

Partijgenoten,

Dat sterkere socialere Nederland staat niet op zichzelf. De toekomst van een sterker socialer Nederland ligt in Europa. Alleen een Europa dat groeit, laat Nederland groeien. Alleen een Europa dat werkt, laat Nederland werken.

En Europa groeit niet. Met name Zuid-Europa zakt dieper weg in een recessie. In een aantal van die landen is de jeugdwerkloosheid 50%. Dat is 1 op de 2 jongeren die zonder perspectief dreigt op te groeien. En dan hoor ik Mark Rutte zeggen dat hij niks met de Grieken heeft...

Partijgenoten, een verloren generatie in Europa gaat ons sociaaldemocraten door merg en been. Dan kijken wij niet vanaf de zijlijn toe, dan komen wij in actie.

Maar ook zij die zich slechts bekommeren om wat er zich hier afspeelt, moeten zich inmiddels echt zorgen gaan maken. Het is namelijk niet alleen 'hun' probleem daar. Het is ook ons probleem hier. Een Zuid-Europa dat wegzakt in recessie, raakt ook de onze export. Vraag het de mensen in de haven van Rotterdam. En banken die omvallen in Zuid-Europa sleuren Nederlands spaar- en pensioengeld mee in de afgrond.

De afgelopen dagen is Europa er alweer in geslaagd om net op tijd van die afgrond weg te sturen. Alweer werden op het laatste moment een paar cruciale kleine stapjes gezet. Maar alweer dreigen die stappen vervolgens teniet gedaan te worden door politici, die zodra ze uit Brussel naar huis vertrekken, de gemaakte afspraken voor eigen electorale consumptie bij buigen. Die politici spelen met vuur.

Het wordt tijd dat politici het eerlijke verhaal gaan vertellen over Europa. Houd dus op met bezweren dat we ons geld allemaal terugkrijgen. Mark. Vertel geen sprookjes over de geldpers van de Europese

Centrale Bank die alle problemen oplost, Emile. En verkoop geen illusies over de Euroloze welvaart, Geert.

Het echte verhaal is dat we van het geleende geld minder zullen terugzien dan we hoopten, en dat we meer zeggenschap zullen delen met anderen, dan we misschien comfortabel vinden.

Het echte verhaal is dat het nog wel even duurt voordat Europa echt uit de problemen is. En niettemin kunnen we dat echte verhaal met overtuiging uitdragen.

Omdat we vinden dat Europa weer een politiek project moet worden, geen boekhoudkundige exercitie. Omdat we een Europa willen dat niet door markten wordt gedomineerd.

Een Europa dus waarin werknemers niet op arbeidsvoorwaarden tegen elkaar worden uitgespeeld. Waarin Multinationals niet langer landen tegen elkaar uitspelen op belastingdouceurtjes.

Een Europa dat veel meer is dan markt en munt.

Een Europa waar jongeren in Nederland en Spanje weer hoop aan kuimen ontlenen.

En bij dat Europa hoort geen goedkope retoriek. Bij dat Europa hoort een eerhjk verhaal.

Bij dat Europa hoort ook politieke samenwerking. Allereerste met onze Europese sociaaldemocratische collega's. De afgelopen maanden heeft de PvdA samen met onder andere de Duitse SPD en de Franse Parti Socialiste gewerkt aan een gezamenlijke concrete agenda voor dat sterkere en socialere Europa. De banden worden aangehaald, onderstreept door de speech van de leider van de sociaaldemocraten in het Europees Parlement Hannes Swoboda vanmiddag. Met onze internationale traditie kunnen wij een verschil maken in Europa en daar ben ik trots op.

Partijgenoten,

Het zijn geen eenvoudige tijden. Maar als ik denk aan de kracht van de Rotterdamse haven, het Bio Science park Leiden, als ik kijk naar ondernemers als Wim van der Leegte en Ben Tax. Als ik de kracht van vele van onze frontlijnhelden in het onderwijs, de zorg en op straat zie. Als ik naar de mogelijkheden van de volgende generatie kijk. Dan weet ik zeker dat we met onze ideeën en onze keuzes in staat zijn om Nederland weer op de juiste koers te krijgen. Richting een land dat zijn groei en zijn optimisme weer terugvindt. Een land waarin we samen elkaar sterker maken en waarin iedereen een eerlijke kans krijgt. Alle ingrediënten zijn daarvoor aanwezig. Althans, bijna alle. Eén ingrediënt ontbreekt nog.

Dat is de juiste verkiezingsuitslag op 12 september. Daarom, partijgenoten staat ons vanaf nu nog drie dingen te doen. Campagnevoeren, campagnevoeren en campagnevoeren. Als u net zo optimistisch bent over de mogelijkheden van dit mooie land als ik dat ben, als net u zo enthousiast bent over onze ideeën als ik dat ben, als u net zo trots bent op onze kandidatenlijst als ik dat ben, dan gaan we vanaf nu 74 dagen lang gesprek voor gesprek, deur voor deur, markt voor markt iedereen meenemen richting een nieuwe toekomst. Naar een sterker en socialer Nederland. Op naar de overwinning op 12 september.

Dank u wel.